

Zadání:

Žáci A a B

1. Zpracujte samostatně text „Struktura a fungování politických stran“. Poznamenejte si nejdůležitější informace v bodech do sešitu. (10 minut)
2. Diskutuj a srovněj své poznámky se svým spolužákem, který zpracoval stejný text. Eventuálně doplň jeho poznámky. (5 minut)

Politické strany jsou důležitými účastníky politického rozhodování. Ústava České republiky dokonce zmiňuje v jednom ze svých prvních článků, že politický systém naší země je založen na existenci a soutěži politických stran. Politickou stranu tvoří skupina organizovaných lidí, kteří se sdružují za účelem získání moci a vlivu. Za tímto účelem se účastní voleb a v závislosti na volebních úspěších pak obsazují členové a příznivci politických stran funkce v politických institucích. Úspěch v parlamentních volbách opravňuje politické strany k prosazování svého programu a k nominaci svých členů do důležitých funkcí ve státě.

Podstatným rysem politických stran je, že jde o instituce organizované. Mají **registrované členy**, kteří obvykle platí za své členství poplatky. Podstatným zdrojem příjmu politických stran v České republice jsou finanční příspěvky od státu, jejichž výše se odvíjí od volebního výsledku. Strana reprezentuje **politický program**, jehož teze pokrývají hlavní témata vládní politiky. O podobě programu politické strany a o vedoucích osobnostech stran se rozhoduje na pravidelných **sjezdech, kongresech či konferencích**, kterých se účastní členové stran reprezentující jednotlivé regiony země. Struktura politických stran je utvářena vertikálně od předsedy přes nejdůležitější centrální orgány a dále směrem k stranickým organizacím v jednotlivých oblastech. Členem politické strany se v České republice nemůže stát osoba mladší 18 let. Podstatné charakteristiky organizace a programu politických stran popisují **stanovy**, které strany v rámci registrace předkládají Ministerstvu vnitra. Příslušníky politické strany spojuje **ideologická identita** – tedy obdobný způsob nazírání na to, jaká by měla být podoba společnosti a jakými způsoby by měly být řešeny problémy společnosti a státu.

Existence politických stran je v České republice regulována **zákonem** o sdružování v politických stranách a v politických hnutích. Strany podléhají podle tohoto zákona registraci a mohou být rozpuštěny v případě, že soud konstatuje, že jejich existence ohrožuje demokratické poměry v zemi. Dohled nad hospodařením stran vykonává Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí.